

Bakan Dönmez: Önemli Bir Adımı Kurguladık Ve Gerçekleştiriyoruz

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, bugün itibarıyla hayata geçirilen Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası'na ilişkin, "Önemli bir adımı kurguladık ve gerçekleştiriyoruz" dedi. - 01.09.2018

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, bugün itibarıyla hayata geçirilen Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası'na ilişkin, "Bu adımla Türkiye'de enerji ticaretinin gelişmesi, enerji piyasalarının serbestleşmesi ve bölgesel enerji ticareti merkezi olma yönündeki hedeflerimize ulaşmak için önemli bir adımı kurguladık ve gerçekleştiriyoruz." dedi.

Dönmez, "Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası (OTSP) Açılış Töreni"nde yaptığı konuşmada, bugün doğalgaz piyasasının geldiği noktayı göstermesi adına çok önemli bir faaliyete tanıklık edildiğini belirtti.

1990'lı yıllarda sadece 5 büyük şehirde doğalgaz kullanıldığını anımsatan Bakan Dönmez, "Bugün sadece 3 şehrimizde doğalgaz yok. 78 şehrimizde, yaklaşık 55 milyon vatandaşımızın doğalgaz kullanımına eriştiği bir ülkeyiz. Önümüzdeki aylarda, yıl sonuna kadar Artvin, Şırnak ve Hakkari'ye doğalgazı götürdükten sonra bu ülkede doğalgazın konforuyla tanıştırmadığımız hiçbir vatandaşımız olmayacak." diye konuştu.

Dönmez, özel sektörün doğalgaz altyapısına olan katkısının yadsınamayacağını vurgulayarak, "Gururla ifade ediyorum ki doğalgaz dağıtım sektöründeki oyuncularımızın büyük bir kısmı da milli sermayeyi temsil eden oyuncularımız. Elektrik sektöründe zaman zaman yabancı sermaye temsilcilerine rastlıyoruz, ama doğalgaz herkese açık platform olmasına rağmen genelde milli sermayeyi temsil eden yatırımcılarımız bu işe ilgi duyuyor." şeklinde konuştu.

Daha önce soğuk kış günlerinde zaman zaman zorunlu olarak bazı tesislere kısıntı, kesinti

programları uyguladıklarını anımsatan Dönmez, geçen yıl ilk defa tüm talebi fazlasıyla karşıladıklarını söyledi.

Dönmez, Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası'nın (OTSP) bugün açılışının gerçekleştirildiğini hatırlatarak, şunları dile getirdi:

“Bu adımla Türkiye’de enerji ticaretinin gelişmesi, enerji piyasalarının serbestleşmesi ve bölgesel enerji ticareti merkezi olma yönündeki hedeflerimize ulaşmak için önemli bir adımı kurguladık ve gerçekleştiriyoruz. EPIAŞ’ın kurulmasıyla birlikte, küresel enerji piyasalarıyla bütünleşmiş, rekabetçi, serbest, sürdürülebilir, güvenilir ve şeffaf bir enerji piyasasının temellerini attık.

EPIAŞ kurulduğundan beri kolaylık, derinlik ve yenilik ilkelerini faaliyetlerinin her zaman merkezine koymuştur. İnşallah bundan sonra da EPIAŞ bu 3 ana temayı göz ardı etmeden piyasanın isteklerini karşılar hale gelecek. Bu süreçte birçok şey öğrendik, doğru ve yanlışlarımızdan dersler çıkardık. Kendimizi sürekli yeniledik. Gelişim ve değişim odaklı bir anlayışla daha iyisini ortaya koymak için elimizden gelen bütün gayreti gösterdik. Bu yolculuk bugün bambaşka bir yöne doğru evriliyor. Sayın Cumhurbaşkanımızın 100 Günlük İcraat Programı’nda ifade ettikleri üzere elektrik piyasalarının ardından bugün spot doğalgaz piyasasını da hayata geçiriyoruz.”

“Bölgesel enerji ticaret merkezi olma yönünde önemli adım”

Bakan Dönmez, Türkiye’nin doğalgaz piyasasında, yıllık bazda alım satımların ikili anlaşmalar vasıtasıyla yapıldığını anımsatarak, “Buna alternatif olarak, bugün itibarıyla yıl içinde daha kısa süreli alım satımların yapılabileceği ve günlük fiyatların oluşacağı organize toptan satış piyasasını devreye alıyoruz. Spot doğalgaz piyasasının kurulmasıyla birlikte Türkiye bölgesinde serbest piyasada doğalgaz fiyatının oluştuğu ilk ülke olma mutluluğunu yaşamış olacak. İlerleyen dönemlerde hem piyasa hacminin artması hem de diğer ülkelerin bu pazara dahil olmasıyla, bölgesel enerji ticaret merkezi olma yönünde çok önemli bir adım atmış olacağız.” diye konuştu.

Yeni yatırımlarla arz sıkıntısını teknik olarak aşmış durumda olduklarını vurgulayan Dönmez, bugün ulaşılan 300 milyon metreküplük hedefin, 2023 yılında 400 milyon metreküpe ulaştırmış olacaklarını söyledi.

Dönmez, Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası’nın oluşturulmasıyla Türkiye’de doğalgaz referans fiyatlarının oluşumunun sağlanacağını aktararak, “365 gün 24 saat ticarete açık olan doğal gaz borsasında Sürekli Ticaret Platformunu kullanarak doğalgaz tedarikçileri, ihracatçıları ve iletim sisteminin dengelenmesi için doğal gaz tedarik edecek

BOTAŞ da işlem yapabilecek. EPIAŞ'ın işleteceği bu piyasada işlemlerde gizlilik, piyasaya dair bilgilerde ise şeffaflık ön planda olacaktır.” dedi.

Yazılım sürecini de yerli ve milli altyapı imkanları ve EPIAŞ'ın kendi insan kaynağıyla hayata geçirdiklerini belirten Dönmez, “Böylece Avrupa’da kendi yazılımını geliştirebilen birkaç enerji borsasından biri olarak bölgemizde ayrıcalıklı bir yer edindik. Bundan sonra sadece Türkiye’de kendi işlerimizle ilgili değil, bölge ülkelerde, değişik iş fırsatlarını kovalayarak, bilgi, tecrübe ve deneyimimizi ihraç etmek istiyoruz.” yorumunu yaptı.

Hem elektrik hem de doğalgaz da fiziksel teslimli uzun vadeli kontratlara ihtiyacın bulunduğunu, bununla ilgili çalışıldığını aktaran Dönmez, “Belki ilk önce gelecek hafta kontratı ile başlanır, sonra gelecek ay kontratı devreye girer. Uzun dönem fiziksel teslimli kontratları devreye alırsak likiditeyi, piyasada öngörülebilirliği temin etmiş olacağız.” ifadelerini kullandı.

“Rekabetçi bir fiyat daima günün sonunda tüketiciye de yansıyor”

Dönmez, Avrupa gaz piyasalarına bakıldığında onlarca elektrik ve doğalgaz kontratının ve tüm ticaretin fiziksel ticarete oranını oluşturan ağırlığın gün öncesi ve dengeleme değil, daha ileri vadeli kontratlar olduğunun görüldüğünü belirterek, “Bizim bu yönde eksikliğimiz var bunu da en kısa sürede tamamlayacağız. İşin tabi bir de tüketici tarafı var. Bu kontratlar, piyasalar, bugün başlattığımız Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası nihai tüketiciye ne sağlayacak? Bakanlık sadece bir serbest piyasa heyecanı ile bu işlere girmiyor. Rekabetçi bir fiyat daima günün sonunda tüketiciye de yansıyor.” diye konuştu.

Türkiye’de elektrik piyasası kurulurken çok haksız eleştirilerin yapıldığına işaret eden Dönmez, şunları kaydetti:

“Malum bir takım çevreler 'Piyasalar serbestleşiyor, biz bundan sonra elektriği ve doğal gazı pahalıya alacağız' şeklinde eleştiriler yapmıştı. O günlerde fiyatlar kilovatsaati 12 cent iken, bugün 5 centler civarına düşmüş durumda. Demek biraz sabretmiş olsak, orta ve uzun dönemde rekabete açık serbest piyasaların tüketiciye de daha uygun koşullarda elektrik ve doğalgaz temini sağladığını görmüş olacağız. Bugün itibarıyla baktığımızda, o günlerde Avrupa’nın en yüksek fiyatlı elektrik ve doğalgazını tüketirken bugün Avrupa’nın en düşük elektrik ve doğalgaz fiyatını tükettiğimizi, kullandığımızı görmüş olacağız.

Özellikle son 10 yıl içerisinde ekonomideki serbestleşme hareketlerinin doğrudan etkilediği sektörlerin başında enerji geliyor. Enerji piyasalarının mali açıdan güçlü,

istikrarlı ve şeffaf bir şekilde tesis edilmesi, sağlıklı işleyen bir piyasa ekonomisinin de olmazsa olmazları arasındadır. Bu nedenle Milli Enerji ve Maden Politikası Strateji Belgemizin sac ayaklarından birini öngörülebilir piyasalar olarak belirledik. Açıkça ifade etmek isterim ki bölgemizdeki tüm jeopolitik gerilimlere ve zorluklara rağmen Türkiye, açık, şeffaf ve rekabetçi piyasa yapısıyla öngörülebilir düzenleyici çerçeveyi oluşturmayı başarmış, uluslararası enerji yatırımlarını harekete geçirecek adımlar atmıştır.”

“Türkiye enerji alanında çekim merkezi haline geldi”

Bakan Dönmez, siyasi istikrar ve iyi yönetim sayesinde dünyadaki küresel krizlere rağmen ortaya koydukları uzun vadeli, şeffaf ve piyasa dostu stratejilerle, Türkiye’nin enerji alanında adeta göz alıcı bir çekim merkezi haline geldiğine dikkati çekerek, “Türkiye giderek serbestleşen enerji piyasası ve kamu-özel iş birliği sayesinde özel sektörün yatırım iştahını sürdürdüğü, altyapıda standartların sürekli yükseldiği ve müşterilerin dünya standartlarında hizmet aldığı bir yapıya kavuştu.” dedi.

Uzun vadeli, kişilerden bağımsız, hedef bazlı enerji politikalarıyla sadece bugünün değil, geleceğin Türkiye’sinin de temellerini attıklarını vurgulayan Dönmez, Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası’nın açılmasında emeği geçen EPIAŞ, EPDK, kamu ve özel sektördeki paydaşları tebrik etti.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA